

**UCHWAŁA NR XXIV/211/26
RADY GMINY MRAĞOWO**

z dnia 25 lutego 2026 r.

w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz., 1153) i art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 49).

Rada Gminy Mrağowo uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz wykaz potrzeb związanych z realizacją zadania w brzmieniu jako załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Wiesław Szarek

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ
Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY
ZA 2025 ROK**

Mragowo 2026

I. PODSTAWY PRAWNE REALIZACJI ZADAŃ

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49), która określa:

- zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków,
- zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- zadania w zakresie postępowania adopcyjnego.

Założeniem podstawowym ustawy jest stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, jeśli ma ona trudności w wypełnianiu swoich funkcji. Chodzi o zapewnienie pomocy, która wyeliminuje groźbę zabrania dziecka rodzinie lub, w szczególnych sytuacjach, szybki powrót do rodziny po okresowym pobycie poza nią.

Kierując się tą ideą, w przepisach ustawy duży nacisk położono na działania profilaktyczne, pomagające rodzinie w prawidłowym funkcjonowaniu i zapobiegające powstawaniu patologii.

Profilaktyka rodzinna jest realizowana przede wszystkim przez gminne instytucje świadczące usługi na rzecz dziecka i rodziny. Pomoc jest kierowana głównie do rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą, ubogich i zagrożonych ubóstwem. Profilaktyka obejmuje również spokrewnione rodziny zastępcze, a także usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.

Uregulowania prawne ww. ustawy mają za zadanie zapewnić efektywne sposoby wspierania rodziny w wychowaniu dzieci poprzez zapewnienie im pobytu w placówkach wsparcia dziennego (np. świetlicach, klubach środowiskowych, ogniskach wychowawczych). Te placówki mają organizować dzieciom czas wolny i pomagać w nauce, przy stałej współpracy z rodzicami.

Istotne znaczenie ma także praca z rodziną, która decyduje o psychicznym i intelektualnym rozwoju dziecka, o jego poczuciu własnej wartości i bezpieczeństwie emocjonalnym. Praca ta powinna być prowadzona m.in. w formie wsparcia asystenta rodziny, specjalistycznego poradnictwa, mediacji, terapii rodzinnej, treningu umiejętności wychowawczych i terapeutycznych dla rodziców.

II. SYTUACJA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM RODZIN, W KTÓRYCH WYCHOWUJĄ SIĘ DZIECI

Z analizy danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mrągowie wynika, że liczba mieszkańców gminy na dzień 31.12.2025 roku wynosiła 7997. Z udzielonej pomocy społecznej skorzystało 219 rodzin, w których jest 480 osób.

Przyczyny i nasilenie trudnych sytuacji życiowych rodzin pokazuje poniższa tabela:

Rodzaj problemu		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo		120	224
Bezdomność		11	11
Potrzeba ochrony macierzyństwa		34	180
W tym: potrzeba ochrony wielodzietności		31	170
Bezrobocie		65	120
Niepelnosprawność		99	184
Długotrwała lub ciężka choroba		90	163
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych		19	78
w	rodziny niepełne	11	33
tym:	rodziny wielodzietne	5	27
Przemoc domowa		0	0
Alkoholizm		6	19
Trudności życiowe po opuszczeniu zakładu karnego		6	6
Zdarzenia losowe		3	3

Z powyższych danych wynika, że na terenie gminy jest wysoki odsetek rodzin wymagających długofalowego wsparcia w następujących aspektach: **ubóstwo, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.**

Typy rodzin objętych pomocą społeczną przedstawia poniższa tabela:

Rodziny o liczbie osób	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1 osoba	126	126
2 osoby	25	50
3 osoby	14	42
4 osoby	25	100
5 osób	19	95

6 osób i więcej	10	67
Razem	219	480

Liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną kształtuje się następująco:

Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1 dziecko	21	60
2 dzieci	24	99
3 dzieci	18	89
4 dzieci	7	46
5 dzieci	1	6
6 dzieci	1	8
7 dzieci	0	0
Razem	72	308

Niedostatek środków finansowych w rodzinach wychowujących dzieci powoduje deficyty w wypełnianiu funkcji edukacyjnej i socjalizacyjnej, co szczególnie dotyka najmłodszych i najsłabszych członków społeczności lokalnej, prowadząc do powstawania niepożądanych wzorców zachowań, utrwalanych w warunkach niesprzyjających prawidłowemu rozwojowi.

Na ryzyko trudności życiowych narażone są przede wszystkim **rodziny niepełne**. W większości przypadków są to samotne matki, wychowujące dzieci w różnym wieku.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin niepełnych korzystających z pomocy społecznej:

Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin niepełnych	Liczba osób w rodzinie
1 dziecko	7	14
2 dzieci	6	22
3 dzieci	2	9
4 dzieci i więcej	1	6
Razem	16	51

Ważną formą zabezpieczenia socjalnego dzieci było objęcie ich dożywianiem w ramach programu: „**Posilek w szkole i w domu**”. W roku 2025 z pomocy tej skorzystało **101 dzieci** na łączną kwotę **136 232,00 zł**.

III. REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH GMINY W ROKU 2025

1. Opracowywanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny

W 2024 roku wszedł w życie trzyletni Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 uchwalony przez Radę Gminy Mrągowo w dniu 28.02.2024 roku. Zgodnie z uchwałą Rady Gminy podmiotem realizującym zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na poziomie Gminy Mrągowo jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mrągowie przy współpracy i udziale: placówek oświatowych, policji, sądu rejonowego, urzędu gminy, zespołu kuratorów sądowych, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, poradni psychologiczno-pedagogicznej, Powiatowego Urzędu Pracy, placówek opieki zdrowotnej, zespołu interdyscyplinarnego, sołectw, organizacji pozarządowych.

Celem głównym programu jest budowa zintegrowanego systemu opieki nad dzieckiem i wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto założone zostały następujące cele szczegółowe programu:

- pozostanie dziecka w rodzinie biologicznej,
- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców z zachowaniem priorytetu prorodzinnych form opieki zastępczej,
- aktywne rozwiązywanie problemów opiekuńczo-wychowawczych,
- wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym.

2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny

W 2025 roku asystent rodziny uczestniczył w następujących szkoleniach:

- Warsztaty online pt. „Wzmacnianie kompetencji w zakresie stawiania granic w pracy zawodowej”: Moduł 1 – „Granice w relacji z rodziną. Wyznaczanie granic odpowiedzialności asystenta za rodzinę”; Moduł 2 – „Granice asystentów rodziny. Znaczenie osobistych doświadczeń w pracy z rodziną”; Moduł 3 – „Granice rodziny. Różnice w postrzeganiu sytuacji rodzinnej i opór we współpracy”.
- Szkolenie online „Bezpieczeństwo osobiste pracownika socjalnego podczas wykonywania obowiązków służbowych z zastosowaniem technik samoobrony w praktyce”.
- Warsztaty z zakresu „Wypalenia zawodowego i radzenia sobie ze stresem”.
- Superwizja grupowa „Pokonać przemoc” – skuteczniej przeciw przemocy w Gminie Mrągowo – prowadzona przez certyfikowanego superwizora przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Superwizja grupowa – spotkania szkoleniowe z certyfikowanym superwizorem pracy socjalnej.

3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

- a) Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa*

Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Mrągowie w ramach realizacji tego zadania zatrudnia jednego asystenta rodziny, który objął wsparciem rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wydatki na wynagrodzenia asystenta w 2025 roku wyniosły **140 026, 77 zł**, w tym z dotacji: **39 786, 88 zł** i środków własnych: **100 239, 89 zł**.

Wspieranie rodziny prowadzone jest za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. W przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy i dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeżeli wynika z niej konieczność przydzielenia asystenta rodziny, wnioskuje wówczas do dyrektora ośrodka pomocy społecznej o jego przydzielenie.

Asystent podejmując współpracę z rodziną rozpoznaje poziom jej destrukcji i opierając się na metodyce podejścia skoncentrowanego na rozwiązaniach oraz dialogu motywującym wspiera rodziny do pozytywnych zmian, do wydobywania i pomnażania ich zasobów, zawsze zgodnie z dobrem rodziny i w zindywidualizowanym tempie realizacji działań. Asystent, jako osoba wspierająca, w czasie spotkań z rodziną motywuje, komplementuje, podnosi poczucie własnej wartości, wspiera, wzmacnia, modeluje, informuje, podejmuje działania wychowawcze, towarzyszy, podnosi umiejętności rozwiązywania problemów, pomaga w odreagowaniu, rozszerza kontakty, a czasami również narzuca wymagania, przydziela zadania, czyli używa całego wachlarza metod, dzięki którym rodzina ma szansę na reintegrację, a dzieci na wychowywanie się w atmosferze miłości, akceptacji i rozumienia ich potrzeb.

Asystent rodziny dokonuje okresowej oceny sytuacji rodziny, którą przedstawia w formie półrocznych sprawozdań. Wynika z nich, iż zakres działań podejmowanych przez asystenta rodziny jest bardzo szeroki. Jednym z takich działań jest nawiązywanie współpracy z wszystkimi instytucjami związanymi z daną rodziną (np. pracownik socjalny, kurator sądowy, pedagog szkolny, wychowawca przedszkolny, dzielnicowy, koordynator pieczy zastępczej, zespół interdyscyplinarny) i wytyczenie wspólnego kierunku działania. Spotkanie przedstawicieli odbywa się zazwyczaj w miejscu pracy któregoś z nich, gdzie omawia się występujące problemy w rodzinie i nakreśla zakres działań asystenta i poszczególnych instytucji. Takie zachowanie pokazuje rodzinie, że instytucje kontaktują się ze sobą i ściśle współdziałają, dając wyraz szczególnej troski o los rodziny.

Bardzo ważne w pracy asystenta rodziny jest budowanie prawidłowych postaw społecznych i rodzinnych, a tym samym pokazanie klientowi, że ma moc sprawczą i jest w stanie, przy niewielkiej pomocy, samodzielnie rozwiązać większość swoich problemów. Pracę z rodziną rozpoczyna się zazwyczaj od uregulowania spraw urzędowych. Pomaga się jej w napisaniu pism sądowych,

wypełnianiu wniosków urzędowych czy towarzyszy w czasie rozpraw, wizyt w urzędach, u potencjalnych pracodawców, lekarzy specjalistów. Asystent nawiązuje kontakty z fundacjami, osobami prywatnymi, pośrednicząc w przekazywaniu mebli, sprzętu gospodarstwa domowego, odzieży, sprzętu sportowego.

Rodziny objęte pracą asystenta są rodzinami z wieloma problemami. Asystent otaczał opieką głównie rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych bezrobociem, tzw. wyuczoną bezradnością oraz rodziny z problemem alkoholowym i objęte procedurą „Niebieskiej Karty”. Ponadto są to rodziny mające trudności ekonomiczne, złe warunki lokalowe oraz dzieci z niepełnosprawnością intelektualną.

W okresie sprawozdawczym z usług asystenta skorzystało 19 rodzin. Przeciętny czas pracy z rodziną wyniósł 13 miesięcy. Współpracę z asystentem zakończyło 7 rodzin.

Współpraca z asystentem rodziny w roku 2025 przedstawia się następująco:

Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta	Ogółem		19
	w tym:	zobowiązane przez sąd	3
Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta	do 3 miesięcy		3
	powyżej 3 do 12 miesięcy		4
	powyżej 1 roku		2
Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył pracę	w tym:	ze względu na osiągnięcie celów	2
		ze względu na zaprzestanie współpracy	5
		ze względu na brak efektów	-
Rodziny, które korzystały z rodzin wspierających	-		

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej działa punkt konsultacyjny, gdzie mieszkańcy gminy mogą skorzystać z bezpłatnych usług i pomocy następujących specjalistów: terapeuta uzależnień, psycholog, coach, prawnik, pełnomocnik GKRPA.

b) Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.

Zgodnie z zapisami zawartymi w art. 29-31 ustawy, w celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą

rodziny wspierającej, z którą gmina zawiera umowę o zwrot kosztów związanych z udzielaniem pomocy. W 2025 roku na terenie gminy Mrągowo nie funkcjonowała instytucja „rodziny wspierającej”.

c) Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

Placówki wsparcia dziennego mogą być, zgodnie z rozdziałem 3, działu I ustawy, prowadzone w formie:

- 1) opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych;
- 2) specjalistycznej;
- 3) pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.

W roku 2025 w Szkole Podstawowej w Szestnie była uruchomiona tylko świetlica gminna na ferie zimowe w okresie od 3 do 6 lutego.

4. Finansowanie

a) Podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.

W 2025 roku rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych otrzymały wsparcie asystenta rodziny, który posiada odpowiednie i zgodne z wymogami ustawy wykształcenie. Asystent rodziny, z którym zawarto umowę jest zobowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji przez udział w szkoleniach oraz w formie samokształcenia.

Na szkolenia asystenta rodziny wydano 0, 00 zł.

b) Kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające.

W 2025 roku rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych nie otrzymywały wsparcia ze strony rodzin wspierających, gdyż nie zgłaszały takiego zapotrzebowania.

5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

- 1) 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2025 roku liczba dzieci pochodzących z terenu Gminy Mrągowo umieszczonych w pieczy zastępczej wynosiła 16, w tym w rodzinach zastępczych 12 i instytucjonalnej pieczy zastępczej 4. Koszty poniesione na opiekę i wychowanie dzieci w pieczy zastępczej w 2025 roku wyniosły **172 753,75 zł**, z tego w rodzinach zastępczych: **139 654,77 zł** i instytucjonalnej pieczy zastępczej: **33 098,98 zł**.

6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3

Sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okres od 1 stycznia do 30 czerwca i od 1 lipca do 31 grudnia 2025 roku, sporządzane są na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2012 r., w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej. W terminie do dnia 31 marca każdego roku, dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mrągowie, z upoważnienia Wójta Gminy Mrągowo składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadania.

7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zamieszkałego na terenie gminy

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mrągowie we współpracy z asystentem rodziny na bieżąco monitorują sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Współpracują w tym zakresie również z pedagogami szkolnymi, pracownikami służby zdrowia, policją, kuratorami sądowymi i przedstawicielami innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz zespołem interdyscyplinarnym.

W okresie sprawozdawczym monitoringiem objęte były dwie rodziny.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek ten realizowany powinien być we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

IV. POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ

W związku z realizacją zadań gminy wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49) planowana jest dalsza

współpraca z instytucjami zapewniającymi pomoc specjalistów, kontynuacja zajęć na świetlicach w Gminie Mrągowo. W celu osiągnięcia lepszych rezultatów istnieje potrzeba zaangażowania wszystkich podmiotów działających na rzecz dzieci i rodzin na terenie Gminy Mrągowo. Zintegrowane działania mogą być szansą wypracowania jednolitego systemu wspierania rodzin, co w efekcie ma doprowadzić do sytuacji, że rodziny zaczną lepiej funkcjonować, z pełniejszym wykorzystaniem własnych zasobów, przy okazjonalnym wsparciu instytucjonalnym.

Ponadto w związku z rozpoznaniem potrzeb środowiska lokalnego poniżej przedstawiono niezbędne potrzeby związane z realizacją zadań wspierania rodziny:

1. sfinansowanie kosztów działania 2 rodzin wspierających : 10 000, 00 zł;
2. dalsze współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej: 302 000, 00 zł, w tym rodziny zastępcze: 177 000, 00 zł, instytucjonalna piecza zastępcza: 125 000, 00 zł.
3. sfinansowanie szkoleń dla rodziców w ramach „Szkoły dla Rodziców”: 3 000, 00 zł;
4. sfinansowanie kosztów szkolenia asystenta rodziny: 1 500,00 zł.